

कायाकैरन

दैनिक

वर्ष : १७

अंक : ३३

शुक्रबार २५ कात्तिक २०७९ Friday 11 November 2022)

मूल्य रु. ५/-

मासिक ग्राहक शुल्क रु.१००/-

पृष्ठ संख्या : ४

विज्ञान दिवसमा विद्यार्थीको प्रतिभा

॥ शिव गौतम

भरतपुर, २४ कात्तिक

भरतपुर महानगरपालिका वडा नं ७ स्थित अड्कुरम् एकेडेमीमा बिहीबार दिउँसो छुट्टै रौनक थियो । विद्यालयको प्राङ्गणमा विद्यार्थी, अभिभावक र शिक्षकशिक्षिकाहरू जम्मा भएका थिए । प्राङ्गणमा विभिन्न लहरमा टेबलहरू राखिएका थिए । टेबलमाथि विद्यार्थीहरूले बनाएका हस्तकला तथा विज्ञानका प्रोजेक्ट कार्यहरू थिए । यो दृश्य अड्कुरम् एकेडेमीले आयोजना गरेको विज्ञान प्रदर्शनीको हो ।

विश्व विज्ञान दिवस २०२२ को अवसरमा सो प्रदर्शनी आयोजना गरिएको थियो । कक्षा १ देखि १० सम्म अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीहरूले विज्ञानका विभिन्न शीर्षकमा रहेर बनाएको हस्तकला तथा प्रोजेक्ट कार्यलाई प्रदर्शनीमा राखिएको थियो । विद्यार्थीहरूले कार्टुन पेपर, चार्ट, क्ले माटो, मार्कर पेन, लगायतको प्रयोग गरेर जीव र वनस्पतिको कोषको नमूना तथा

विभिन्न जीवहरूको जीवनचक्रको बताउने आकृति तयार पारेका थिए ।

भूकम्प आएको थाहा दिने आर्लम, टंकीमा पानी भरिएको संकेत गर्ने आर्लम, हाइड्रुलिक प्रेशरबाट चल्ने उपकरणको नमूना, लगायतका आविष्कार पनि प्रदर्शनीमा राखिएका थिए । त्यहाँ सौर्यमण्डल तथा सूर्य ग्रहणका

बारेमा तयार पारिएका प्रोजेक्ट पनि देख्न सकिन्थ्यो । प्रदर्शनी अवलोकन गर्न आएकाहरू विद्यार्थीहरूले आगो प्रोजेक्टवारे जानकारी दिइरहेको देख्न सकिन्थ्यो ।

प्रदर्शनीमा अवलोकनका लागि कूल १८० भन्दा बढी सामग्री राखिएका थिए । हरेक कक्षामा विद्यार्थीहरूलाई चारदेखि छ

वटासम्म समूहमा बाँडेर पछि विद्यार्थीहरू आफैले स्वतःस्फूर्त रूपमा प्रदर्शनीका लागि विषयको छनोट गरेको विद्यालयका लेभल हेड अर्जुन शर्माको बताए ।

“विद्यार्थीहरूले इन्टरनेटमा भिडियो हेर्छन् अनि त्यसै अनुसार गर्ने भनेर प्रस्ताव ल्याउँछन् । कक्षामा पढाइ भएकै विषयवस्तुमा प्रोजेक्ट गराउँछन्”, शर्माको

अगाडि भने, “विज्ञान विषय शिक्षकले स्वीकृति दिएपछि विद्यार्थीले बनाएका हुन् । आवश्यक सामग्री सबै विद्यालयले नै उपलब्ध गराएको हो ।” कक्षामा पढेका सैद्धान्तिक कुरालाई प्रयोगमा ल्याउन विज्ञान प्रदर्शनीले भूमिका खेले उनले बताए । प्रदर्शनीमा अन्य १५ वटा विद्यालयहरूलाई पनि अवलोकनका लागि निमन्त्रणा गरिएको थियो । विद्यालयकै साइन्स एण्ड रोबोटिक्स क्लबको संलग्नतामा प्रदर्शनी भएको उनले जानकारी दिए ।

अवलोकनकर्ताहरूलाई दिगो विकासको बारेमा जानकारी गराउन प्रदर्शनीमा सोही विषयसँग सम्बन्धित सामग्रीहरू राखिएको शर्माको बताए । २०७६ सालमा स्थापना भएको अड्कुरम् एकेडेमीले हरेक वर्ष विज्ञान दिवसका दिन विज्ञान प्रदर्शनी गर्ने गरेको शर्माको बताए ।

यस पटकको विश्व विज्ञान दिवसको नारा “दिगो विकासका लागि आधारभूत विज्ञान” रहेको छ ।

टि-ट्वान्टी विश्वकपमा भारतलाई पाखा लगाउँदै इंग्ल्याण्ड फाइनलमा

एडिलेड, २४ कात्तिक

आइसीसी टि-ट्वान्टी विश्वकपको फाइनलमा इंग्ल्याण्ड र पाकिस्तानबीच प्रतिस्पर्धा हुने भएको छ । बिहीबार सम्पन्न दोस्रो सेमिफाइनल खेलमा भारतलाई १० कुनै पनि विकेटका लागि भएको

विकेटले हराउँदै इंग्ल्याण्ड तेस्रो पटक टि-ट्वान्टी विश्वकपको फाइनल प्रवेश गरेको हो । मैदानमा भारतले दिएको १६९ रनको लक्ष्य इंग्ल्याण्डले कुनै पनि विकेट नगुमाई १६ ओभरमा भेट्टायो । उसका लागि ओपनरद्वय एलेक्स हेल्स र जोस बट्लर दुवै

अविजित रहेर क्रमशः ८६ र ८० रन बनाए । यी दुईले पहिलो विकेटका लागि कीर्तिमानी १७० नट आउट रनको साझेदारी गरे । उक्त रन टि-ट्वान्टी विश्वकपमा कुनै पनि विकेटका लागि भएको सर्वाधिक ठूलो साझेदारी बन्यो । हेल्स प्लेयर अफ दि म्याच रहे । भारतले ६ जना बलर प्रयोग गरेका कसैले पनि विकेट लिन सकेनन् । यसअघि हारेर पहिले ब्याटिङ गरेको भारतले निर्धारित २० ओभरमा ६ विकेटको क्षतिमा १६८ रनको योगफल खडा गरेको

थियो । उसका विराट कोहलीले ५० र हार्दिक पाण्डेयले ६३ रन बनाए । बलिङमा इंग्ल्याण्डका तर्फबाट क्रिस जोर्डनले ३ तथा क्रिस वोक्स र अदिल रसिदले १-१ विकेट लिए ।

विश्वकपको फाइनल खेल आउँदो आइतबार खेलिने छ । पाकिस्तान र इंग्ल्याण्ड दुवैले यसअघि १-१ पटक टि-ट्वान्टी विश्वकप जितिसकेका छन् । पाकिस्तानले सन् २००९ को विश्वकप जितेको हो भने इंग्ल्याण्ड २०१० को च्याम्पियन हो ।

सिकलसेल रोगको अनुसन्धान गर्छु : डा. अधिकारी

कायाकैरन संवाददाता माडी, २४ कात्तिक

प्रतिनिधिसभा चितवन क्षेत्र नम्बर ३ का उम्मेदवार डा. भोजराज अधिकारीले थारू जातिमा हुने सिकलसेल एनिमिया रोगको अनुसन्धान गर्ने बताएका छन् । थारू समुदायमा मात्रै यो रोग देखिन्छ । यसअघि केन्द्रीय स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषदमा रहँदा बाँके, बर्दियामा आफूले सो रोगको अध्ययन गरेको उल्लेख गर्दै उनले चितवनमा समेत अनुसन्धान गर्ने बताएका हुन् ।

‘म स्वास्थ्य परिषद्को उपाध्यक्ष थिएँ, त्यो समयमा बाँके, बर्दियाका थारू समुदायमा मात्रै सिकलसेल एनिमिया भन्ने भाइरस देखियो’, चुनावी सभालाई सम्बोधन गर्दै डा. भोजराजले भने, ‘त्यही समयमा चितवनका थारू समुदायमा समेत यो आवश्यक देखेर अनुसन्धान गर्ने निर्णय गरियो, अब अनुसन्धान सुरु

हुन्छ ।’ स्वास्थ्य क्षेत्र स्वभाविक रूपले नै प्राथमिकतामा परेको उनले बताए ।

माडीका स्वास्थ्य र शैक्षिक संस्था सुधार गर्न पहल गर्ने उनको जोड छ । बघौडा अस्पताललाई विशिष्टीकृत अस्पतालका रूपमा अधि बढाईने उनले बताए । थारू समुदायको सम्मान हुने गरि योजना बनाउने उनले बताए ।

लोकतान्त्रिक-बाम गठबन्धन अन्तर्गत प्रदेशसभा ३ (२) का उम्मेदवार ठाकुरप्रसाद ढकालले रेवा खोला तटबन्ध गर्न पहल गर्ने बताएका छन् । उनले शिवद्वारबाट सौराहा पर्यटन मार्ग बनाउन योजना अधि बढेको ढकालले बताए । नागरिकताविहीन समुदायसँगको भेटघाटमा उनले जन्मका आधारमा नागरिकता दिने विषय चाँडै समाधान हुने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे ।

स्वतन्त्र उम्मेदवारको समर्थन

प्रतिनिधिसभातर्फ चितवन क्षेत्र नम्बर ३ का स्वतन्त्र उम्मेदवार बासुदेव सापकोटाले डा. भोजराज अधिकारीलाई समर्थन गर्दै आफ्नो उम्मेदवारी निष्क्रिय बनाएका छन् । सापकोटाले समयको माग र परिस्थिति तथा जनताको चाहनालाई मध्यनजर गरेको भन्दै लोकतान्त्रिक बामगठबन्धनका तर्फबाट प्रतिनिधिसभा सदस्य उम्मेदवार रहेका चितवनका फिजिसियन डा.भोजराज अधिकारीलाई समर्थन गरी आफ्नो उम्मेदवारी निष्क्रिय भएको घोषणा गरेका हुन् ।

उम्मेदवारी निष्क्रिय पारेसँगै सापकोटाले आफ्ना शुभचिन्तक एवं मतदाताहरूलाई डा. अधिकारीलाई विजयी गराउन अनुरोध पनि गरेका छन् । माडी-४, खैरहनी निवासी युवा स्वास्थ्यकर्मी सापकोटा सिरिज चिन्हमा स्वतन्त्र उम्मेदवार रहेका थिए ।

कांग्रेस नेता सापकोटाको निधन

कायाकैरन संवाददाता गैँडाकोट, २४ कात्तिक

नेपाली कांग्रेसका पुराना नेता तिलकप्रसाद सापकोटाको निधन भएको छ । बाग्लुङ हुँदै नवलपरासी आएर राजनीतिक तथा सामाजिक गतिविधिलाई निरन्तरता दिँदै आएका नेता सापकोटाको बुधबार भरतपुरस्थित सेन्ट्रल अस्पतालमा निधन भएको हो ।

८० वर्षीय सापकोटा लामो समयदेखि श्वासप्रश्वासको समस्याबाट ग्रसित थिए । स्वास्थ्य प्रतिक्ल हँदै गएपछि सापकोटालाई मंगलबार अस्पताल भर्ना गरिएको थियो । राजनीतिक अभियोगमा २०४० सालदेखि रुपन्देही र पाल्पाका जेलमा ४ वर्ष बन्दी जीवन बिताएका सापकोटा नेपाली

कांग्रेसमा २०१५ सालदेखि सक्रिय थिए । सापकोटाले जननेता बीपी कोइरालाबाट नेपाली कांग्रेसको सदस्यता लिएका थिए ।

सापकोटाले गैँडाकोटमा कालिका संस्कृत विद्यापीठ, कालिका माध्यमिक विद्यालय, गैँडाकोट नगर परियोजना, विजय विकास स्रोत केन्द्रको स्थापना गर्नमा अग्रणी भूमिका निभाएका थिए । देवघाट क्षेत्र विकास समितिलाई व्यवस्थित र सेवासुविधायक बनाउन पनि सापकोटाले विशेष पहल गरेका थिए ।

२०३६ सालको जनमतसंग्रहमा बाग्लुङमा बसेर बहुदलको पक्षमा माहोल बनाएपछि सापकोटा राज्यसत्ताको तारो बनेका थिए । राजनीतिक यात्रामा उनले २०२८

सालपछि बाग्लुङ र नवलपरासी जिल्लाको पार्टी सचिवाका रूपमा काम गरेका थिए ।

नेपाली कांग्रेसले सधैं उपेक्षा गरेका स्वतन्त्र सेनानीका रूपमा चिनिने सापकोटाले २०४० सालदेखि निरन्तर लेखिरहेको दैनिकीको संस्मरण कृति ‘यात्रा निरन्तर’ सांग्रिला बुक्सले गत वर्ष प्रकाशित गरेको थियो ।

२०२८ सालमा बाग्लुङको जैमिनी नगरपालिका (साबिक दमक गाविस) बाट बसाईसराइ गरि गैँडाकोट-८ स्थित विजयनगर आएर स्थायी बसोबास गरेका थिए ।

२००१ सालमा बाग्लुङमा जन्मिएका सापकोटाका २ श्रीमती तथा ७ छोरा र ४ छोरी छन् ।

भरतपुर-पदमपुर सडकखण्ड पिच गरिदिने श्रेष्ठको वाचा

भरतपुर, २४ कात्तिक (कायाकैरन)

चितवन निर्वाचन क्षेत्र नम्बर २ तर्फ गठबन्धनबाट प्रतिनिधि सभा सदस्यका उम्मेदवार उमेश श्रेष्ठले निर्वाचन पछि भरतपुर-पदमपुर सडकखण्ड पिच गरिदिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन् ।

घरदैलो अभियानका क्रममा मतदातालाई सम्बोधन गर्दै उनले यस्तो वाचा गरेका हुन् । भरतपुर-पदमपुर सडकखण्डको अवस्था बिजोग छ । पिच भतिकएर बाटोमा खाल्डाखुल्डी छन् भने धुलो पनि उत्तिकै उडिरहन्छ ।

सडकको अवस्था बिजोग हुँदा पदमपुर बासीले सास्ती खेप्नुपरेको छ । जंगलको बाटो भएकाले पनि उक्त सडक मर्मत न गरी न हुने अवस्थामा छ । यहाँका जनताले निकै दुःख पाएका रहेछन् भन्दै उम्मेदवार श्रेष्ठले निर्वाचन लगत्तै बाटो पिच गरिदिने घोषणा गरेका हुन् ।

बाटोसँगै कालिका नगरपालिकाका आम समस्या समाधान गर्न आगामी निर्वाचनमा रूख चिन्हमा मतदान गरी आफूलाई विजयी गराउन उनले अपिल गरेका छन् । उमेश श्रेष्ठको उक्त वाचापछि पदमपुरका स्थानीयहरू श्रेष्ठलाई जिताउनु पर्छ भन्दै स्वस्फूर्त रूपमै घरदैलो गर्दै हिँडेको पाइएको छ ।

कर्मचारी आवश्यकता

Thakali Cook- 3
Waiter- 5
Cleaner - 3
Dishwasher - 2
Cook helper -4

इन्द्रेणी चुलो

भरतपुर-२५, दासढुङ्गा, चितवन

सम्पर्क:

शिव अधिकारी, ८८४५७९७७७७, ८८५५०६६८०८

FORBES college चोखरी कलेज

Approved By Ministry of Education

ADMISSION OPEN

University of Computer Sciences and Skills

BHM Morning Shift Day Shift

BSC(IT) (CYBER SECURITY)

ENROLL NOW

For More Details :

056-594300
9855027768/9804224348
www.forbescollege.edu.np
Bharatpur-2, Kshetrapur, Chitwan

“तपाईंले खोजेजस्तै, रोजे जस्तै साईकल पाइने एकमात्र ठाउँ”

डि.आर. साईकल स्टोर्स

चितवनकै पहिलो विदेशी ब्राण्डेड साईकलहरू पाइने ठाउँ

World's No. 1

GIANT
RIDE LIFE. RIDE GIANT.

FURY SHIMANO SMART

Branded Cycles Sales, spare parts & service in your own city

शहीदचोकदेखि २५० मिटर अगाडि बेलचोक जाने बाटोमा आफ्नै निवासबाट सेवा प्रदान

D.R. CYCLE STORES

संगमरोड, नारायणगढ, चितवन
फोन: ०५६-५९६४२४ मो.: ८८५५०६९४२४
www.facebook.com/D.R. CycleStores

भूमिहीनका लागि सधैंको चुनावी आश्वासन ‘लालपुर्जा’

चितवन, २४ कात्तिक (रासस)

वर्षैदेखि सार्वजनिक र वनको जमिनमा बस्दै आएका यहाँका भूमिहीन र अव्यवस्थित बसोबासीका लागि सधैंको चुनावी आश्वासन जग्गा धनी प्रमाण पुर्जा (लालपुर्जा) हुने गरेको छ ।

जिल्लामा रहेका भूमिहीन सधैं आश्वासनका भरमा मतदान गर्न बाध्य हुँदै आएका छन् । प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभा निर्वाचन २०७९ मा पनि यस्ता आश्वासन आउने गरेको उनीहरूको गुनासो रहेको छ । लालपुर्जा दिने प्रतिबद्धतासँगै कार्यान्वयन गर्ने व्यक्तिलाई मतदान गर्ने जिल्लाका भूमिहीन एवं अव्यवस्थित बसोबासीले बताएका छन् ।

जिल्लामा अहिले जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा (लालपुर्जा)को माग गर्दै ४३ हजार दुई सय ८४ जनाले निवेदन दिएका छन् । उनीहरूले आफूहरूको व्यवस्थित बसोबास गर्ने

गरी व्यवस्था गर्ने उम्मेदवार रोज्ने जनाएका छन् । उम्मेदवारहरू मत माग्न आउँदा समस्या समाधानका लागि माग गरिएको नेपाल बसोबास बस्ती संरक्षण समाजका जिल्ला अध्यक्ष छविीलाल देवकोटाले बताए । उनका अनुसार सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासी समस्या समाधान गर्ने सरकारको चाहान उनीहरूमा रहेको छ । उनले भने, “जसले हामीलाई पुर्जा दिन्छ उसलाई हामी भोट दिन्छौं ।” अहिलेसम्म जिल्लाका एक सय ७८ जना भूमिहीनले जग्गा प्राप्त गरेको उनले जानकारी दिए ।

भरतपुर महानगरपालिका-११ का भूमिहीन होमनाथ अधिकारी अहिले जग्गाको आसमा हुन् । उनी सार्वजनिक जग्गामा बसेको ३५ वर्ष भयो । उनले अहिलेसम्म आफ्नो नाममा जग्गा धनी प्रमाण पुर्जा पाउन नसकेको दुःखेसो व्यक्त गरे । उनले भने, “हामीलाई सधैं

निर्वाचन भोट माग्ने मुद्दा मात्रै बनाइयो ।” भूमिहीनका मुद्दा लिएर निर्वाचन जित्ने तर पछि बेवास्ता गर्ने दल र उनका उम्मेदवारभन्दा काम गर्ने उम्मेदवार रोज्ने उनको भनाइ छ ।

माडीको बाँदरभुलामा बस्दै आएका रामबहादुर स्याङ्तान आश्वासनको भारीले थाकेको बताए । उनले भने, “आश्वासन मात्रै पाइयो काम हुन सकेन ।” जग्गा धनी प्रमाण पुर्जा दिन्छु भन्ने धेरै आएको गुनासो गर्दै उनले समस्या समाधानका लागि कसैले पनि काम गर्न नसकेको बताए । उनले भने, “सुकुम्बासी समस्या दलका नेतालाई मागी खाने भाँडो भएको छ ।”

खैरहनी नगरपालिकाका भूमिहीन विक्रम महताको गुनासो पनि उस्तै छ । “अहिले निस्सम्म पाइएको छ अब के हुने हो थाहा छैन”, उनले भने । जिल्लाका

अधिकांश भूमिहीन तथा अव्यवस्थित बसोबासीका समस्या यही रहेको बताउँदै उनले भने, “सरकार परिवर्तनसँगै हुने आयोगको परिवर्तनले हाम्रो समस्या समाधान हुन सकेन ।”

सरकार परिवर्तनसँगै बन्ने आयोग र आयोगले गरेका कामले पूर्णता नपाउँदा हुने विगठनले समस्याको निकास नपाउने गरेको उनको भनाइ छ । भरतपुर-११ गणेशस्थान पुगेका क्षेत्र नं २ का सङ्घीय सांसद पदका उम्मेदवार कृष्णभक्त पोखरेल, उमेश श्रेष्ठ र रवि लामिछानेले सुकुम्बासी समस्या समाधान गर्ने आश्वासन दिएका छन् । उनीहरू सबैको दावी छ, आफ्नो दलले जितेमा जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा दिन्छौं ।

भरतपुरका आँपटारी, शारदानगर, गुञ्जनगर र गीतानगर तथा कालिका नगरपालिकाको जुटपानी, रत्ननगर र खैरहनी एवं

राप्ती नगरपालिकामा रहेका भूमिहीनको समस्या उस्तै छ । यता माडी नगरपालिकाका बाँदरभुला र देवेन्द्रपुरमा बस्ने भूमिहीनको समस्या पनि एउटै छ । समस्या समाधानको आशमा रहेका भूमिहीन कसलाई मत दिने भन्ने दोधारमा रहेका छन् ।

क्षेत्र नम्बर १ मा सुरेन्द्र पाण्डे, डा विश्व पौडेल र हरि ढकाल तथा क्षेत्र नं ३ मा डा भोजराज अधिकारी, विक्रम पाण्डे र दिनेश कोइरालाले अहिले भूमिहीनको समस्या समाधान गर्ने आश्वासन दिँदै मत मागिरहेका छन् । त्यसो त अन्य उम्मेदवारका मुद्दा पनि सुकुम्बासीलाई जग्गा नै रहेको छ । हरेक निर्वाचनमा आश्वासन बाँड्ने तर कार्यान्वयन नहुने हुँदा सुकुम्बासी निरास छन् । ती बस्तीमा भोट प्रभावमा पार्न आर्थिक चलखेल हुने गरेको गुनासोसमेत सुन्ने गरिन्छ ।

माडीवासीको जीत हुने गरी काम गर्ने छु : पाण्डे

कायाकैरन संवाददाता

माडी, २४ कात्तिक

राप्रपाका वरिष्ठ उपाध्यक्ष विक्रम पाण्डेले माडीवासीको जीत हुने गरी काम गर्ने बताएका छन् । चुनावी प्रचारप्रसारको क्रममा माडी आइपुगेका नेता पाण्डेले वडा नं. ८ स्थित इन्द्रबस्तीमा भएको चुनावी सभालाई सम्बोधन गर्दै माडीलाई देशकै नमुना क्षेत्र बनाउने योजना

लिएर चुनावी अभियानमा हेमिएको बताएका हुन् ।

माडीका सबै ठाडा खेलामा तटबन्धन, सुख्खा जमिनमा सिँचाइको व्यवस्था र सडकलाई कालोपत्रे बनाएर माडी छाडेर बाहिर गएका माडीवासीलाई पनि माडीमै फर्काउन मन लान्ने गरी काम गर्ने बताए । कृषि क्षेत्रमा उत्पादन बढाउन हरेक किसानको खेतमा सिँचाइ र बाटोको

सहज पहुँच आवश्यक रहेकोले त्यसतर्फ पनि ध्यान गएको उनको भनाइ छ ।

‘कमसेकम कसैले घर कहाँ हो भनेर सोध्ने पनि गर्वका साथ चितवनको माडी हो भन्ने अवस्था सिर्जना गरिदिन्छु’ उनले दावीका साथ भने, ‘अहिलेको चुनावमा मलाई जिताउनु भनेको पाँच वर्षपछि माडीवासीको जीत हुनु हो ।’

ओलीले मैदान खाली गराउँदा हामीलाई फाइदा : ढकाल

कायाकैरन संवाददाता

माडी, २४ कात्तिक

चितवन क्षेत्र नम्बर ३ (२) का प्रदेशसभा उम्मेदवार ठाकुरप्रसाद ढकालले चितवन ३ मा केपी शर्मा ओलीले मैदान खाली गराएर वामलोकतान्त्रिक उम्मेदवारहरूलाई सहयोग गरेको बताएका छन् । माडीको बसन्तपुरमा भएको चुनावी सभालाई सम्बोधन गर्दै नेता ढकालले देशका सबै पूर्वाधारहरूको

विकास गर्न सक्ने सक्षम युवा डा. भोजराज अधिकारी भएको हुँदा ओलीले रामप्रसाद न्यौपानेको उम्मेदवारी फिर्ता गराएको बताएका हुन् । दुईपटक गाविस अध्यक्ष हुँदा र एक पटक संस्थापक नगर प्रमुख हुँदा आफूले थुप्रै विकासका योजना अगाडि सारेको र विकास गरेको हुँदा जनताले विजयी गराउने बताए ।

विकास गर्न सक्ने सक्षम युवा डा. भोजराज अधिकारी भएको हुँदा ओलीले रामप्रसाद न्यौपानेको उम्मेदवारी फिर्ता गराएको बताएका हुन् । दुईपटक गाविस अध्यक्ष हुँदा र एक पटक संस्थापक नगर प्रमुख हुँदा आफूले थुप्रै विकासका योजना अगाडि सारेको र विकास गरेको हुँदा जनताले विजयी गराउने बताए । ढकालले निकुञ्जका कारण

विज्ञानको आवश्यकता समाजका लागि

- डा सुनिलबाबु श्रेष्ठ -

उपकुलपति नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा-प्रतिष्ठान (नास्ट) सामाजिक आर्थिक रुपान्तरणमार्फत मुलुकलाई समृद्ध बनाउन विज्ञान र प्रविधिको अहम भूमिका रहेको तथ्य सर्वस्वीकार्य छ । राष्ट्रको सर्वाङ्गीण विकासका लागि विज्ञान तथा प्रविधिको विकास र उपयोगको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । विश्वमा विकसित राष्ट्रहरूको विकासको मूल आधार नै समयसपेक्ष प्रविधिको विकास रहेको पाइन्छ ।

जहाँ विज्ञान र प्रविधिको विकास, प्रवर्द्धन र उपयोग भएको छ, त्यहाँको विकासको दर उच्च रहेको छ । नेपालमा समयसपेक्ष र जनताको समस्या समाधान गर्न सक्ने किसिमले विज्ञान र प्रविधिको विकास र प्रयोग हुन सकिरहेको छैन । राज्यको सर्वाङ्गीण विकासको गतिलाई तीव्रता दिन, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा उपलब्ध ज्ञान, विज्ञान र प्रविधिको समुचित उपयोग गर्नसक्ने क्षमताको अभिवृद्धि गर्नु जरुरी देखिन्छ । वैज्ञानिक ज्ञानको प्रयोगले गुणस्तरीय जीवन प्राप्त भएको उदाहरण संसारका विज्ञान र प्रविधि क्षेत्रमा अग्रणी मुलुकहरूको विकसित स्थितिबाट प्रष्ट हुन्छ । नेपालको संविधानले पनि वैज्ञानिक अध्ययन अनुसन्धानमार्फत दिगो विकासमा लक्ष्यहरू प्राप्त गर्न जोड दिइएको छ ।

विसं २०७६ मा ल्याइएको राष्ट्रिय विज्ञान प्रविधि र नवप्रवर्तन नीतिविमेल तथ्यमा आधारित अनुसन्धानमा जोड दिँदै जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने र समाजमा विद्यमान अन्धविश्वास र कुरीतिलाई निर्मूल गर्ने रणनीति निर्धारण गरेको पाइन्छ । यस सन्दर्भमा नेपालमा विज्ञान र प्रविधि क्षेत्रका कार्य गर्ने सर्वोच्च निकाय नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा-प्रतिष्ठानले स्थापनादेखि

निरन्तररूपमा समाजमा वैज्ञानिक चेतना अभिवृद्धि गर्ने, जनतालाई वैज्ञानिक ज्ञानद्वारा सूचित पार्ने र तथ्यमा आधारित जानकारी प्रदान गर्ने कार्य गर्दै आएको छ । विज्ञान र प्रविधि क्षेत्र अन्तरसम्बन्धित विषयवस्तु भएकाले एकल संस्थाभन्दा संस्थाहरूबीच सहकार्य र समन्वयबाट उद्देश्य प्राप्तमा प्रभावकारी हुन सक्छ । नास्टको चार दशकको इतिहासमा पछिल्लो समय विभिन्न कार्यक्रममा जोड दिएको छ ।

समाजका लागि विज्ञान: नास्टले आफ्ना गतिविधिहरू समाज केन्द्रित गरेर अगाडि बढिरहेको छ । जनताको आवश्यकता र समाज परिवर्तनका लागि वैज्ञानिक अध्ययन र क्रियाकलापहरू सञ्चालनमा विशेष जोड दिइएको छ । च्याऊसम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान होस् या सुन्तला खेतीमा लाग्ने रोग पत्ता लगाउने अनुसन्धान होस् समाजका समस्याको समाधानमा केन्द्रित गर्दै अध्ययन अनुसन्धान भइरहेको छ । विश्लेषणात्मक सेवा केन्द्रमार्फत जीवनका हरेक आवश्यक विश्लेषणात्मक कार्यमा जनतालाई सेवा पुर्‍याउने कार्यमा विज्ञानमा आधारित भई आफ्नो सङ्काय र केन्द्रहरू स्थापना गरिएका छन् ।

सङ्घीयता कार्यान्वयन : मुलुकले सङ्घीय संरचना धारण गरेपछि आफ्नो क्रियाकलाप केन्द्रमा मात्र समित नराखी नास्टले पनि आफ्नो गतिविधि सञ्चालन गरेको छ । हाम्रोजस्तो विकासोन्मुख मुलुकमा विज्ञान र प्रविधिको विकास अपरिहार्य भएकाले सातवटै प्रदेशमा विशिष्टकृत अनुसन्धान केन्द्र स्थापना गरी विज्ञानलाई गाउँस्तरसम्म पुर्‍याउन विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको छ । प्रदेश नं. १ मा खाद्य र कृषि, मधेश प्रदेशमा चुरे संरक्षण

र विकास, वागमती प्रदेशमा शहरी संरक्षण र वातावरण, गण्डकी प्रदेशमा पर्वतीय हरित अर्थतन्त्र, लुम्बिनी प्रदेशमा परम्परागत प्रविधि, कर्णाली प्रदेशमा सूचना र सञ्चार, सुदूरपश्चिम प्रदेशमा जडीबुटीसम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान कार्य गर्ने गरी विशिष्टकृत अनुसन्धान केन्द्र स्थापना गर्न नियमावलीको साथ कार्य अगाडि बढाएको छ । शह्रहरूको दिगो विकासलाई ध्यान राख्दै हरियाली र खाद्य आत्मनिर्भरतर्फ उन्मुख शहर विकास गर्ने खाद्य हरियाली सहर कार्यक्रम र गाउँ/पालिकाहरूलाई वैज्ञानिक चेतनासहित सामाजिक आर्थिक रुपान्तरणमा सहयोग पुग्ने ढङ्गको वैज्ञानिक गाउँ कार्यक्रमहरू सञ्चालन भइरहेको छ । नास्टले सङ्घ, प्रदेश र पालिका तहसम्म आफ्ना गतिविधिलाई योजनाबद्ध ढङ्गबाट सञ्चालनमा ल्याएको छ ।

सिर्जनशीलता : नास्टले आफ्ना गतिविधि सञ्चालन गर्दा सिर्जनशीलतामा जोड दिएको छ । नास्ट अवस्थित सातदोबाटोदेखि गोदावरीसम्ममा करिब ११ किमी सडकका वरिपरि रहेका वैज्ञानिक सङ्घसंस्थासँग सहकार्य गरी विज्ञान सहरको अवधारणा विकास गरेको छ । यसबाट विज्ञान र प्रविधिप्रति रुचि सर्वसाधारण र विद्यार्थीमा बढाउन एवं विज्ञान प्रविधिसम्बन्धी जानकारीमूलक भ्रमण गर्ने अवसर प्राप्त हुन्छ । नास्टले आफ्नो हाताभित्र विज्ञान र प्रविधि र नवप्रवर्तन पार्क छोटकरीमा विज्ञान पार्कको अवधारणा विकास गरी कार्य अगाडि बढाएको छ ।

आफूले दिइरहेको सेवालाई एकीकृत गरी सहज र प्रभावकारी ढङ्गबाट सर्वसाधारण, सघनसंथालाई विश्लेषणात्मक सेवा एकै ठाउँबाट छ । प्रदेश नं. १ मा खाद्य र कृषि, मधेश प्रदेशमा चुरे संरक्षण

कला र विज्ञानलाई जोडी अफ्न जनस्तरमा बुझाई बढ्ने, सचेतना जागरण गर्ने खालको कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याएको छ । समाजमा भएका घटना र समस्याको वैज्ञानिक समाधानका लागि छिटोछरितो अध्ययन गरी जनताका समस्यालाई सामाधान प्रदान गर्न सहयोग पुग्ने गरी ‘दूत अवलोकन अध्ययन टोली’ निर्माण गरी यस्ता कार्यलाई बढवा दिने सिर्जनशील संयन्त्रहरूको विकास गरेको छ । समाजको समस्यालाई परिणाममुखी अनुसन्धानमार्फत समाधान दिनेतर्फ सिर्जनशील भई अध्ययन अनुसन्धानमा लाग्न वैज्ञानिक जनशक्तिलाई विशेष जोड दिइएको छ ।

सहकार्य र समन्वय: विज्ञान प्रविधि क्षेत्रको कार्य अन्तरसम्बन्धित भएको हुँदा विभिन्न सङ्घसंस्थाबीच सहकार्य र समन्वयमा मात्र सम्भव छ । एकल संस्थाको प्रयासबाट मात्र सफलता प्राप्त गर्न कठिन हुने हुन्छ । नास्टले यस कुरालाई मनन गरी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घसंस्थासँग सहकार्य र समन्वयन गरी आफ्नो गतिविधि सञ्चालित गरिरहेको छ । पछिल्लो चार वर्षमा करिब चार दर्जन सरकारी, नैसर्गिक, विभिन्न स्थानीय तह, मन्त्रालय, अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घसंस्थासँग समझदारीपत्र र सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गरी सहकार्य र समन्वयमा वैज्ञानिक गतिविधिहरू अगाडि बढाएको छ ।

सीमारहित विज्ञान/विज्ञान कुटनीति: विज्ञान र प्रविधिको कुनै सीमा हुँदैन । एक ठाउँको अनुसन्धान र आविस्कार अर्को ठाउँमा सजिलै उपलब्ध र उपयोगी हुने हुँदा विकासको गति विश्वमा अद्भुत रूपमा बढिरहेको छ । नास्टले पनि विज्ञान कुटनीतिमा विश्वास राखी विज्ञान कुटनीतिलाई

प्रयोग गरी नास्टको समुन्नति र विज्ञान प्रविधि क्षेत्रका विकासमा अग्रसर हुने खालको गतिविधिलाई बढवा दिँदैछ । कोरिया सरकारको एनआइए संस्थाको सहयोगमा नास्टस्थित इन्फरमेशन एक्सेस सेन्टर स्थापना गरी सूचना र सञ्चारसम्बन्धी ज्ञान विद्यार्थी र इच्छुकहरूलाई दिँदै आइरहेको छ । नाम एस एण्ड टि सेन्टरको सहयोगमा वैज्ञानिक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम अगाडि बढिरहेको छ । चीनको कृषि तथा वन विश्वविद्यालय फूजियानसँग समझदारीपत्रको माध्यमबाट नेपालमा उपयोगी हुने जुन्काऊ प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने कार्य अगाडि बढाइएको छ ।

वैज्ञानिक समावेशीता : नास्टले आफ्नो गतिविधि सञ्चालन गर्दा समावेशीतालाई विशेष ध्यान दिएको छ । युवा वैज्ञानिक फोरम र महिला वैज्ञानिक फोरम स्थापना गरी युवा र महिला वैज्ञानिकको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र युवा एवं महिला वैज्ञानिक र प्राविधिकलाई सहयोग र प्रोत्साहन गर्ने खालका गतिविधिहरू सञ्चालनमा नास्टले सहयोग पुर्‍याउँदै आएको छ । विज्ञान विषयका विद्यार्थीदेखि शिक्षकसम्म युवा नवप्रवर्तनदेखि विश्वविद्यालयका अनुसन्धान कर्तासम्मलाई विभिन्न ढङ्गबाट सहयोग पुर्‍याउँदै आएको छ । विभिन्न संस्थागत प्रतिनिधित्व हुने गरी १६ वटा उपसमितिहरूमार्फत नास्टका गतिविधिमा सहभागी हुने अवसर पनि प्रदान गरिएको छ ।

स्थापित समुन्नति : नास्टले आफ्नो समुन्नतिमा पनि ध्यान दिँदै विज्ञान प्रविधि क्षेत्रको विकासमा जोड दिँदैछ । अनुसन्धान कार्यलाई बढवा दिन एनिमल हाउस एवं बायोमेडिकल रिसर्च सेन्टरको भवन निर्माण कार्य सातदोबाटोस्थित केन्द्रीय कार्यालयको हाताभित्र सुरुआत गरिएको छ । रासस

NAARIपोशाक

A complete boutique destination.

भरतपुर-९, शरदपुर, वडा कार्यालय चोक

९८६६३६३२६ @naariposhak

विगत १५ वर्षदेखि सुपथ मूल्यमा स्वादिष्ट खाना पस्कंदै आएको चितवन जिल्लाको चिर परिचित पार्टी प्यालेस

सगुन पार्टी प्यालेस

पारिवारिक वातावरण मनोरम स्थान

स्वादिष्ट खाना हाम्रो पहिचान

भरतपुर-१०, कालिका एकाइन रोड, महाकालेश्वर शिव मन्दिरसँगै

गो: ८८५७७६३८८ ८८५७७३७७१

हामी शुद्धता र आतिथ्यका विषयमा पूर्ण सचेत छौं ।

साथै नयाँ टेण्ट खरिद गर्नुपरेमा हामीलाई सम्झनुहोस् ।

पुस्ता हस्तान्तरण गर्दै नवलपुरको विकासका लागि क्रस खुकुरी चिन्हमा मतदान गरौं ।

चित्र ध्वज जि.सी.

नवलपुर निर्वाचन क्षेत्र नं. १ बाट प्रतिनिधिसभा सदस्यका स्वतन्त्र उम्मेदवार

प्रमोशा मोर्डन गर्ल्स होस्टेल

भरतपुर-१०, बालमन्दिररोड

कोन नं: ०९४-३९२५८८ सम्पर्क नं: ८८५७७८५८८ ८८५७७८८८८ ई-मेल: mpbook123@gmail.com

3

क्षेत्रीय कोठाको क्षमता

Tasty & Hygienic Food

Totally Learning & Family Environment

24 Hr. Electricity Water Supply

Disciplined, Camg & Motivation Class

CCTV Coverage & Follow up Warden

Comfortable Rooms & many more.....

एम.पि. बुक्स एण्ड स्टेसनरी

भरतपुर-१०, बालमन्दिररोड (विद्युत अफिसचोक)

सबै तहका पाठ्यपुस्तक

स्टेशनरी तथा खेलकुद सामग्री

साइन्सका प्राक्टिकल सामानहरू

फोटोकपी एण्ड स्क्रानिङ्ग

टाइपिङ्ग एण्ड प्रिन्टिङ्ग

लेभिलेशन एण्ड कलर प्रिन्टिङ्ग

सबै तहका पाठ्यपुस्तक

स्टेशनरी तथा खेलकुद सामग्री

साइन्सका प्राक्टिकल सामानहरू

फोटोकपी एण्ड स्क्रानिङ्ग

टाइपिङ्ग एण्ड प्रिन्टिङ्ग

लेभिलेशन एण्ड कलर प्रिन्टिङ्ग

सबै तहका पाठ्यपुस्तक

स्टेशनरी तथा खेलकुद सामग्री

साइन्सका प्राक्टिकल सामानहरू

फोटोकपी एण्ड स्क्रानिङ्ग

टाइपिङ्ग एण्ड प्रिन्टिङ्ग

लेभिलेशन एण्ड कलर प्रिन्टिङ्ग

कायाकैरन मिडिया नेटवर्क प्रा.लि., भरतपुर-३ (चितवन साहित्य परिषद् भवन), नारायणगढ । (जि.प्र.का.द.नं.०६६/०६३/०६४, चि.जि.हु.का.द.नं.७/०६४/०६५) । फोन: ०५६-५३३१६६ । E-mail:kayakairanchitwan@gmail.com, Website:www.kayakairan.com । अध्यक्ष: लक्ष्मीकुमारी कँडेल (शिरिया) । प्रबन्ध निर्देशक: लेखराम सापकाटा । प्रधान सम्पादक: सूर्यप्रकाश कँडेल । सम्पादक: विनोदबाबु रिजाल । संस्थापक सम्पादक: दिनेशकुमार थपलिया

प्रो. खडानन्द दवाडी/अमृता दवाडी

मो. ८८५५०६१७८५

न्यू गण्डकी पुस्तक पसल

सातगण्डकी क्याम्पस गेट, भरतपुर
फोन नं. ०५६-५६१००८

स्कूल, कलेज एवम् लोकसेवा आयोगका सम्पूर्ण पाठ्यपुस्तक साथै खेलकुदका सामग्री, फोटोकपी, कुरियर तथा TU Transcript पनि निकालिन्छ ।